

Zprávy, informace, oznámení

Jak se dostat na WWW stránky UP

Jak jsme na stránkách Žurnálu UP již informovali, v nedávné době byly na adrese <http://www.upol.cz> instalována WWW stránka UP. Dnes přinášíme některé další informace z poslední schůzky pracovníků CVT, AVC a Rektorátu UP, na které byly diskutovány některé dílčí problémy týkající se především přístupu uživatelů na WWW stránky univerzity:

Jak uvedli pracovníci CVT UP, uživatelé, kteří nedisponují počítačem vybaveným příslušným prohlížečem (Netscape Navigátorem nebo Internet Explorerem) ve verzi pro Windows 3.11 nebo W95, se mohou v případě zájmu obrátit na svého správce počítačové sítě příslušné fakulty UP, který jim po instalaci přídatného softwaru umožní prohlížet obsah WWW stránek, a to pouze v textové podobě. Informace z Gopheru jsou přístupny přes WWW stránku CVT, a to do té doby, než budou umístěny rovněž na oficiálních stránkách WWW. Správci počítačových sítí mohou zájemcům instalovat také prohlížeč pdf souborů Acrobat Reader, který umožní prohlížení obsahu Žurnálu UP, jenž je součástí WWW stránky UP. Pokud se po spuštění prohlížeče stále zobrazuje stránka CVT, je potřeba změnit adresu home page pomocí roletkového menu

příslušného prohlížeče z přednastavené <http://risc.upol.cz> na výše uvedenou <http://www.upol.cz> (nebo o to požádat správce sítě).

Fakulty, katedry a ostatní pracoviště UP mohou své požadavky na instalaci vlastních webových stránek adresovat přímo Bc. A. Pieckovi (AVC UP), který zařídí jejich kompletní podobu. Jednotlivá pracoviště UP mají současně možnost vytvořit si vlastní WWW stránky sami.

Jak uvedl PhDr. P. Urbášek, problémem ovšem nadále zůstává aktualizace WWW stránek, jejichž plánovaný interval je 14 dnů. Navrhl, aby proděkan jednotlivých fakult pověřili kontrolou a aktualizací příslušných WWW stránek konkrétní pracovníky, kteří by pravidelnou obnovu WWW stránek fakult (příp. kateder) ve spolupráci s Bc. Pieczekem a PhDr. P. Urbáškem realizovali.

-mav-

Upozornění

Pro zájemce o přístupovou cestu do Gopheru zveřejňujeme změnu jeho spuštění: přes Windows, Netscape Navigator, stránka s adresou <http://risc.upol.cz/> a tam si najít Gopher.

-puch-

Nabídka zájezdu do Prahy

Filozofická fakulta Univerzity Palackého pořádá ve dnech 8. – 9. 5. 1998 zájezd do Prahy na muzikál Drákula.

Program:

8. 5. Odjezd v 10.00 hod. od Červeného kostela, po příjezdu do Prahy ubytování na „Kajetánci“, do zahájení představení (19.30–22.15 hod., Palác kultury) osobní volno.

9. 5. Plavba parníkem napříč celou Prahou až do Iróje u ZOO, odjezd 9.30 hod. z přístaviště, délka 75 min., cena 40 Kč. Odjezd zpět z přístaviště od ZOO v 11.00 hod., opět 40 Kč a délka cesty rovněž 75 min. (Jízdné si hradí každý sám.) Odpoledne od 13.30 hod. prohlídka „Zámeckých zahrad“.

Odjezd směr Olomouc v 16.00 hod., dle domluvy účastníků a počasí.

Cena: pro zaměstnance 50 Kč,

pro rodinné příslušníky a cizí 650 Kč.

Závazné přihlášky na tel. 522 12 53, klp. 3471.

-ivi-

Jen několik řádků

Úhel pohledu

Podle některých komentářů ke schválení nového zákona o vysokých školách se umožněním vzniku soukromých vysokých škol nebyvale rozšíří dosud příliš úzká cesta k získání vysokoškolského vzdělání. Přijetí vysokoškolského zákona, kterým soukromé VŠ získají nárok na státní dotaci, přichází však v době, kdy příspěvek ze státního rozpočtu sotva pokrývá základní provoz vysokých škol stávajících. Je tedy zřejmé, že už nyní je strážníků spíše nadbytek, neboť stůl je poloprázdný. Přisedne-li k němu ještě několik dalších, je pravděpodobné, že rychle zmizí i poslední drobtý.

V tomto současném kontextu mají optimistické vize svá omezení: počet vysokých škol patrně skutečně vzroste a tím i teoretické šance k přijetí ke studiu. Současně však je třeba počítat s eventualitou, že vrata mnohých z nich budou muset být uzavřena.

V. Mazochová

Od dubna začíná opět sezóna Botanické zahrady UP

První informace o Botanické zahradě v Olomouci, nejstarší zahradě tohoto typu na Moravě, pochází z roku 1787. (V českých zemích ji předstihuje pouze univerzitní botanická zahrada v Praze). Tehdy zahrada sloužila k výuce na medicínsko-chirurgickém učilišti, které bylo součástí olomoucké univerzity, v roce 1874 zanikla v souvislosti s jeho zrušením. Později, v roce 1901, po vzniku Spolku botanické zahrady, se začala budovat botanická zahrada v místech, kde se nachází dnes. Mimořádný podíl na tomto budování měl lékárník Edmund Tuma a městský zahradník Karel Pohl. V nezměněném stavu zůstala botanická zahrada až do roku 1948, kdy ji spolek předal městu. Od roku 1956 je zahrada spojována s působností vysokých škol v Olomouci, nejříve s Vysokou školou pedagogickou a od roku 1958 s Univerzitou Palackého. Součástí PříF UP a Katedry botaniky se stala až v roce 1959.

Botanickou zahradu UP najdete poblíž centra Olomouce, a to mezi Smetanovými sady a železniční tratí. V současné době jsou zde pouze venkovní expozice, ale vzhledem k relativně teplému klimatu, otevřenosti zahrady k jihu a chráněnosti od severu, se zde dobře daří i teplomilné květeně z jižních oblastí mírného pásma. Sortiment pěstovaných druhů rostlin reprezentuje velká část středoevropské květeny, druhy běžné i méně často pěstované v okrasných zahradách a parcích, včetně druhů, jež nejsou zastoupeny ve středoevropské květeně. Co se týká středoevropské květeny je v Olomouci nepochybně shromážděna největší živá sbírka těchto rost-

Členům Klubu absolventů a příznivců UP

Zveme vás co nejsrdečněji na valné shromáždění, které se koná 29. 4. 1998 v 15.00 hod. ve velké zasedací síni Rektorátu UP, Křížkovského 8, Olomouc.

Program:

1. Zpráva o činnosti a hospodaření
2. Volba nového výboru
3. Diskuse

Za výbor Klubu absolventů a příznivců UP

prof. RNDr. M. Hejtmánek, DrSc.,

prof. PhDr. M. Komárek, DrSc.

Stipendium profesora Dostala

Prof. Dr. med. Viktor Dostal, profesor Vídeňské univerzity a ředitel vlastní diagnostické laboratoře, vypisuje stipendium ve výši 25 000 ATS pro pokročilého studenta nebo mladého lékaře, vykazujícího nadějně odborné výsledky za účelem umožnění zahraničního studijního (cca 1 měs.) pobytu na renomovaném pracovišti libovolného oboru.

Zádost s uvedením nacionálií a stručným stud. odborným kurikulem mohou uchazeči zaslat děkance LF UP prostřednictvím odd. VVZ DLF do 31. května 1998.

Výbrany uchazeč bude vyrozuměn v průběhu měsíce června 1998, stipendium bude vyplaceno v září 1998.

Doc. MUDr. M. Dlouhý, CSc.,
zastupující proděkan pro VVZ na LF UP

lin v České republice. Nedílnou součástí zahrady jsou i druhy významné z hlediska užitkového, tzn. kulturní, léčivé a aromatické rostliny. I přes malou rozlohu nabízí zahrada možnost seznámit se s velkým množstvím druhů rostlin, stojí za návštěvu od časného jara, kdy návštěvníky nejvíce upoutá různobarevný koberec hajních rostlin v parkové části, stojí za návštěvu i koncem října, kdy zaujme překvapivá pestrost podzimního zbarvení listů nejrozličnějších dřevin.

Závěrem ještě několik praktických informací: v období od dubna do září je zahrada veřejnosti přístupna v pracovní dny od 8.00 do 15.30 hod., úterý–čtvrtek do 18.00 hod. Návštěvu zahrady je ovšem možné domluvit i mimo výše uvedené měsíce – mimo pracovní dny.

(Informace a foto čerpány z průvodce Botanická zahrada PříF UP.)

-map-

Zprávy, informace, oznámení

Partnerem AFO: SPT Telecom

Do zahájení Academia filmu zbývá 31 dní**V rámci AFO vystoupí pražský divadelní soubor CD 94**

Že nejen filmem žije Academia film, ví každý jeho návštěvník. Vlastní přehlídku totiž každoročně doprovází řada kulturních akcí, mezi nimiž zaujaly významné místo divadelní večery.

Výjimku nebude tvořit ani letošní ročník. Po loňském dvojím úspěšném vystoupení se do Olomouce vrátí (jistě nejen proto, že jeho členy jsou Olomoučané Veronika Hádková, Daniel Hrbek a Radim Kalvoda) mladý pražský soubor CD 94, jehož domovskou scénou je Divadlo v Celetné. Tentokrát s sebou někdejší spolužáci z DAMU přivezou představení, nesusoucí výmluvný název *V zajetí filmu*. Hlavními autory této revue, jíž bude jistě sloušet přívlastek komediální (kritička Jana Soprová ve své recenzi tohoto představení vyzdvihuje „společný smysl pro humor“), jsou Jiří Janků a Petr Svojtka, ale v podstatě jde o dílo, na jehož tvorbě se podílel celý soubor.

Představení vypráví příběh „závisláka“ na filmu, který se ocitne pro svou vášeň k filmu ocitne v psychiatrické léčebně. Muže, postiženého filmovou posedlostí, jenž se převtěluje mj. do Bronsona, Travolty či Pucholta, ztvárňuje Radim Kalvoda, známý ze seriálu *Zdivočelá země*, považovaný za jednu z „nejzajímavějších osobností současné české scény“ (Jana Soprová), „oporu, ba hvězdu souboru“ (Jan Kerbr), sekundují mu Lenka Krčková, Veronika Hádková, Eva Vykopalová, Ivan Kořeček a Tomáš Kořenek.

Kritiky se shodují, že jde o dobrou („mladistvým temperamentem jiskřící“, Jan Kerbr;) zábavu („při níž se baví jak hlediště, tak i jeviště“, Jana Soprová). Přijďte se i Vy pobavit: Kdy? 13. května 1998 v 19.30 hod. nebo 14.

Studentská vědecká konference

Ve středu 22. 4. a ve čtvrtek 23. 4. proběhne na FTK UP (tř. Míru 115) již druhý ročník celostátní studentské vědecké konference s mezinárodní účastí v oboru kinantropologie. V programu vystoupí ve třech sekcích se svými příspěvky 55 studentů pregraduálního i postgraduálního studia z České republiky, Polska a Slovenska. Konference bude zahájena 22. 4. 1998 ve 13.00, v místnosti č. 404 projevy prorektora UP pro vědu a výzkum prof. RNDr. K. Lenharta, DrSc., děkana FTK UP prof. PhDr. F. Vaverky, CSc., a proděkana pro vědu a výzkum FTK UP doc. MUDr. P. Stejskala, CSc. Jednání ve třech sekcích (motorka člověka; biomedicínské a psychologické problémy pohybové činnosti člověka; didaktické a společenskovední problémy pohybové činnosti člověka, sportovní trénink) bude zahájeno ve 13.30. Ukončení konference a vyhlášení nejúspěšnějších studentů s předáním finančních odměn proběhne 23. 4. 1998 ve 12.30.

-svoz-

května 1998 v 10.30 hod. Kam? Do divadelního sálu Domu armády (tř. 1. máje).

Na realizaci představení se podílí Dům armády a Moravské divadlo Olomouc.

-js-

V nejbližších dnech očekávejte nulté číslo tradičního zpravodaje Academia filmu **AFO/INFO**. AFO/INFO je bulletin, který vychází vždy během přehlídky a monitoruje, glosuje festivalové dění, přináší rozhovory s tvůrci i účastníky a ne na posledním místě kriticky komentuje jednotlivé filmy a programy. Nulté číslo AFO/INFO je však výhradně informativní: bude obsahovat podrobný program 33. ročníku, včetně doprovodných akcí, seminářů a kulturních představení.

-js-

AFO je tu pro vás

Pod tímto názvem se ve čtvrtek 23. 4. 1998 ve 14. 00 hod. v Besedním sále Muzea umění uskuteční seminář určený pro učitele základních a středních škol, školské pracovníky i širší veřejnost. Jeho účelem je seznámit učitele s programem 33. ročníku AFO a pomoci jim při využití jeho nabídky. Seminář také připraví zájemce na možnost zúčastnit se v rámci AFO multimediální konference, o níž poskytneme informace jako o prostředku distančního vzdělávání využívajícího mediální prostředky.

-mav-

Počet zájemců o studium opět převýšil počet míst

Do konce února, dokdy se mohli zájemci přihlásit ke studiu na Univerzitě Palackého, došlo na UP celkem 17 957 přihlášek. Předpokládáný počet míst v prvním ročníku školního roku 1998/99 je přitom pouze asi 2 350.

Na CMTF UP se hlásí 146 (119) zájemců o denní (dálkové) studium, fakulta počítá s přijetím celkem asi 135 studentů.

O studium všeobecného lékařství na LF UP má zájem 781 uchazečů, přijato jich bude 150–160. Na stomatologii došlo 164 přihlášek, přičemž míst je 35. Na všechny tři druhy bakalářského studia (ošetřovatelství denní a dálkové, léčebná rehabilitace a fyzioterapie) se hlásí téměř 560 uchazečů, míst je pouze 75.

O denní studium na FF UP se uchází 5 900 zájemců, o externí formu studia 30 a o distanční vzdělávání projevilo zájem 250 uchazečů. Celkový počet přijatých by měl být asi 650.

Na PdF UP se hlásí na 437 míst magisterského denního studia 2 556 uchazečů, k dálkovému studiu se přihlásilo 691 zájemců (120 míst), k bakalářskému studiu 509 uchazečů (55 míst).

Ke studiu na PšF UP se přihlásilo 2 337 zájemců, počítá se s přijetím 435 studentů.

Na FTK UP se na 245 míst přihlásilo 1 421 zájemců o studium.

Na PF UP došlo více než 2 590 přihlášek, uspokojeno bude asi 115–125 zájemců.

-mav-

Stručně

Pedagogická fakulta UP společně se střediskem celoživotního vzdělávání učitelů pořádala 3. 4. seminář s názvem **Setkání s Květou Taubenhanslovou**. Byl určen především studentům učitelství prvního stupně ZŠ, byl ale přínosný i pro studenty učitelství druhého stupně ZŠ. V programu byly zahrnuty přednášky o komunikativní dovednosti, vzdělávání pro 20. století, hrách ve výuce, kurikulu školy a hodnocení, kázní a šikaně.

Po červencových záplavách vznikl v Ostravě spontánně **romský dětský sbor**, který se 7. 4. představil i v Olomouci. Třicet dětí ve věku 7–14 let vystoupilo pod vedením Srí Kumara Vishwanathana nejprve na gymnáziu v Olomouci-Hejččině a poté i v kapli Pöttingea. Na uspořádání akce se podílela olomoucká Charita, Projekt romského vzdělávání FF UP a Středisko sociální prevence Olomouc.

Ve čtvrtek 9. 4. se v U-klubu po roční přestávce představila jedna z nejlepších rockových skupin současnosti **Chinaski-Dlouhej kouř** (Petr Rajchert, J. Stivín a spol.)

-map-

Habilitace**Lékařská fakulta UP**

Ve čtvrtek 23. 4. 1998 se na zasedání Vědecké rady LF UP v posluchárně Neurologické kliniky LF UP (I. P. Pavlova 6, Olomouc) uskutečnil následující habilitační řízení:

Ve 12. 30 hod. proběhne habilitace **MUDr. Miroslava Heřmana**, odborného asistenta Radiologické kliniky LF UP v **oboru radiologie**, který předkládá habilitační práci na téma *Zobrazovací metody ve stereotaktické neurochirurgii mozku a uvede přednášku na téma Nové možnosti trojrozměrných rekonstrukcí skenů výpočetní tomografie*. Oponenti jsou doc. MUDr. P. Krupa, CSc. (přednosta Radiologické kliniky LF MU Brno), a doc. MUDr. J. Sobota, CSc. (radiodiagnostické odd. ÚVN Praha).

Ve 13. 30 hod. se uskuteční habilitační řízení **MUDr. Františka Bešky, CSc., v oboru radiologie**, který uvede přednášku na téma *Quo vadis cancer? Předložená habilitační práce je na téma Využití registru zhoubných nádorů k epidemiologickým a jiným studiím (na modelu severní Moravy)*. Oponenty jsou prof. MUDr. J. Koutecký, DrSc. (přednosta Kliniky dětské onkologie LF UK Praha), a prof. MUDr. V. Janout, CSc. (přednosta Ústavu preventivního lékařství LF UP Olomouc).

S habilitačními pracemi je možno se seznámit na oddělení vědy a výzkumu Děkanátu Lékařské fakulty UP, tř. Svobody 8, Olomouc.

-lf-

Upozornění redakce

Vzhledem k nadcházejícím velikonočním svátkům upozorňujeme čtenáře a příznivce Žurnálu UP, že další číslo vyjde až v týdnu od 20. do 24. 4. Jeho uzávěrka bude tedy 21. 4. 1998.

Děkujeme za pochopení.

-red-

Události

Autorka Ženského rodopisu v Olomouci

Autorku pozoruhodného *Ženského rodopisu* L. Habjanovičovou-Djurovičovou (na snímku vpravo), filozofku N. Četkovičovou a překladatelku P. Frýdlovou (na snímku vlevo) představila na nedávném setkání konaném na univerzitní půdě redaktorka Votobie D. Myslivcová.

Reč se točila kolem výkladu zmiňované prózy, zobrazující úděl ženy na Balkáně v zrcadle několika generací. N. Četkovičová ozřejmila i poslání tzv. SOS domu v Bělehradu, jenž poskytuje svou pomoc ženám v celé Jugoslávii.

Obě dámy přiblížily politickou situaci v zemi, stejně jako názory prostých Srbů a Černochovců, které se od námi běžně vnímaného mediálního obrazu notně liší. Inspirující

byly i poznatky z nakladatelské praxe, da-
leko pružnější, nápaditější a úspěšnější než
v našich zeměpisných šířkách.

-ph-
Foto T. Jemelka

Horká kaše předvařena

Historický návrat studentů do jezuitského konviktu nebolí doprovodné akce letošního festivalu Academia film Olomouc *Horká kaše* začali minulý týden připravovat studenti uměleckých kateder PdF UP a uměnovědných kateder FF UP. V rámci tzv. *Předvaření horké kaše* se dohodli na prozatímním návrhu programové skladby odpoledních a podvečerních hodin ve dnech 11. – 14. 5. 1998 v Jánošíkových kasárnách (bývalý jezuitský konvikt v Univerzitní ul.).

Program bude zahájen 11. 5. v 16.00 hod. na Právnické fakultě UP, odkud se vydá alegorický průvod studentů, aktérů, členů akademické obce UP a veřejnosti (*Vnesení Umění do jezuitského konviktu a jeho zasvěcení Uměním*). V jeho čele pojedí *Biskup Umění „zvolený“* studenty (bude vybrána všeobecně známá osobnost) buď na koni, nebo ve voze taženém studenty. V průvodu budou nesené symboly a alegorie jednotlivých druhů umění, zejména těch, která budou v konviktu pěstována, v průvodu se uplatní kostýmy atd. Průvod projde od PF UP přes Tržnici, Dolní a Horní náměstí Ostružnickou a Denisovou ulicí do konviktu. Poté budou zahájeny akce, představení, performance a koncerty, z nichž některé budou probíhat paralelně, některé budou jednorázové, jiné se budou opakovat po celé čtyři dny konání AFO '98, vždy od 16.00 do 19.00.

Katedra hudební výchovy PdF UP chystá koncertní provedení hanácké opery *O Landeborkovi* a komorní koncert s pestrým výběrem skladeb i nástrojovým obsazením za doprovodu cembala.

Katedra muzikologie FF UP uspořádá koncertní program zahrnující klasiku, cimbál a jazz.

Katedra výtvarné výchovy PdF UP připravuje instalaci prostorových a plošných objektů, velkoplošných kreseb a objektů z tvárnice, performance a výstavu plastik.

V režii Katedry teorie a dějin výtvarných umění FF UP budou realizovány živé obrazy jezuitské ikonografie, architektonické recese a jedno „seriózní“ a jedno cimrmanovské představení. Součástí připravovaného programu budou i kvízy s divadelní a filmovou tematikou, výstava studentských fotografií, plakátový labyrint, setkání s autory v konviktu, textapeal, rockový koncert i představení amatérského divadelního souboru.

-štej, mav-

Imprinting chirurgie

Sebejistota, jasné vyjadřování, vnímavost k potřebám a bolestem člověka. Schopnost vzít na sebe riziko rozhodnutí a konat vlastníma rukama, často v časové tísní a vždy s vědomím, že výsledek zákroku je hned vidět. Odolnost k fyzické a duševní únavě, způsobilost žít s pocitem chronického nedostatku času. Tyto osobnostní atributy s sebou přináší stresující profese chirurga. Vtiskuje specifický styl jeho myšlení, jednání a vystupování.

Názorně to demonstrovali chirurgové přednášející o svých výsledcích na slavnostní schůzi Spolku lékařů (1. 4. na TÚ LF UP), věnované přednostovi I. chirurgické kliniky LF UP **prof. MUDr. V. Královi, CSc.**, k jeho šedesátinám. S přáním ad multos annos se připojujeme k zástupu gratulantů.

-mh-

O čem se mluví

Bude stěhování na KVV PdF už učiněn konec?

Na Kolegiu rektora UP (19. 2.) se děkan PdF UP doc. J. Šteigl zmínil o neutěšené situaci a existenční nejistotě, jež už jistou dobu provází Katedru výtvarné výchovy PdF UP. Vyzval tehdy vedení UP ke schůzce s pracovníky KVV PdF UP, a to přímo v jejich prostorách. O krátké zmapování stěhování KVV PdF UP a výsledné informace z nedávného setkání jsem požádala vedoucího KVV PdF UP prof. Z. Kučeru:

První stěhování, které si za dobu svého působení na KVV PdF UP pamatuji, přišlo v roce 1992. Tehdy, kdy jsem na zmíněnou katedru nastupoval, se stěhovala z Václavského náměstí do Zbrojnice. Důvodem byla dřevomorka, která objekt, respektive jeho krov sužovala. Do Zbrojnice jsme se ovšem přestěhovali jako do provizoria, a to s tím, že jakmile bude tato budova opravena, vrátíme se zpět na Václavské náměstí. Po opravě zde byly ale umístěny katedry cizích jazyků a my jsme tedy ještě nějakou dobu zůstali ve Zbrojnici. „Jazykáři“ se později přestěhovali do prostor na Žižkově náměstí (sídlo Děkanátu PdF UP), kde pro ně byla mezitím upravena půda. Katedra výtvarné výchovy PdF UP se poté vrátila zpět do objektů na Václavském náměstí.

V současné době ve zmíněných prostorách probíhá stavebně-historický průzkum, který vyplývá z návrhu Muzea umění v Olomouci. To přišlo s projektem vybudovat v těchto prostorách Arcidiecézní muzeum, na což již i od Ministerstva kultury ČR obdrželo dotace. Tedy objekt, který patří církvi, bude brzy uvolněn zmíněnému Arcidiecéznímu muzeu.

Kam se KVV PdF UP přestěhuje nyní? Za aktuální je stále považován záměr bývalého rektora UP prof. J. Jařaba, soustředit všechny uměnovědné a umělecko-výchové katedry pod jednu střechu. Dle mého názoru by to byla možná cesta, jež by mohla vést i k vytvoření nové fakulty na UP, fakulty umění. Bylo by to prospěšné nejen pro UP, ale i pro celou Olomouc. Tou jednou střechou by se měla stát střecha jezuitského konviktu (bývalé Jánošíkovy kasárna). V této souvislosti jsme ale vedení UP upozorňovali na nejasnou finanční stránku celé záležitosti. Jsme si vědomi, že oprava jezuitského konviktu bude velice nákladná (odhadujeme, že jen samotný projekt bude znamenat několik desítek miliónů) a díky hospodářské situaci, v níž se stát nachází, nelze očekávat, že obdržíme dostatek finančních prostředků, které budou na opravu jezuitského konviktu potřebné. Proto se i na toto přemísťování poněkud skepticky. K finančním otázkám se vyjádřil kvestor UP ing. J. Jirka v tom smyslu, že náklady by mohly být hrazeny z restitučního fondu (hned jsme ale namítali, že je všeobecně známo, že tento fond už velkými prostředky nedisponuje). Vedení UP nás dále ubezpečilo, že do roku 2000 zůstane katedra výtvarné výchovy v dosavadním objektu, tedy na Václavském náměstí. Pak by velice rychle měly proběhnout patřičné úpravy v jezuitském konviktu, kde budeme přestěhováni. Společně s KVV PdF UP by se do těchto prostor měly přemístit i Katedra hudební výchovy PdF UP a všechny uměnovědné katedry FF UP.

Závěrem setkání nás rektor UP doc. L. Dvořák ubezpečil, že bude učiněno vše, aby nás už nějaké další provizorní řešení nepostihlo. Stěhovat katedru tohoto typu je totiž velmi nákladné a náročné. Jsou zde poměrně drahá zařízení a stroje. Demontáž a opětovná montáž se podepisuje na jejich kvalitě. Řešení v podobě provizoria je pro Katedru výtvarné výchovy PdF UP už nepřijatelné.

M. Poláková

Na aktuální téma

Večerní rozhmluvy v knižní podobě

V minulých dnech bylo předáno do tisku knižní vydání Večerních rozhmluv na UP, které vedl v letech 1991–1996 s hosty Univerzity Palackého její tehdejší rektor prof. J. Jařaba. Text obsahující zpracování všech padesáti magnetofonových nahrávek rozhovorů uspořádali olomoučtí publicisté V. Burian a T. Tichák. Jednoho z nich, **ing. T. Ticháka**, jsme požádali o několik slov o zrodu a výsledné podobě knihy:

Proč jste se rozhodli převést univerzitní rozhmluvy do knižní podoby a jak dlouho jste na ní pracovali?

Bylo nám líto, že dosud nevyšly. Zašli jsme proto za panem profesorem a nabídli mu, že bychom se o jejich zpracování pokusili a on souhlasil. Poté jsme domluvili vydání v nakladatelství Votobia a pomohli jsme také získat sponzora, olomouckou firmu Bestol. Na knize jsme pracovali zhruba rok – bylo pochopitelně obtížné zpracovat všechny, obvykle devadesátiminutové záznamy...

Jaký postup jste při zpracovávání zvolili?

Zjistili jsme, že se nedá uplatnit nějaká jednotná šablona. Některá kritéria jsme ale samozřejmě zvolili. Pracovali jsme se zvukovým materiálem tak, aby výsledný projev v psané formě měl logickou stavbu. Někdy jsme museli přeskupit otázky, které se během večera překrývaly či vracely k témuž tématu, vypustili jsme témata, která – v té době sice aktuální nebo naprosto nová – už jsou dnes notoricky známa. Měli jsme také některá detailní líčení dobové politické situace. I rozsah jednotlivých rozhovorů je různý, což nijak nesouvisí s kvalitou – je totiž problém přenést na papír třeba situační humor M. Lasci či M. Markoviče, stejně jako

nelze do psané formy převést zpěv prof. Jařaba s J. Stivínem. Občas jsme si říkali, že by se dalo napsat „rozhmluv“ několik. Materiálu je tolik, že ten, kdo by chtěl knihu pojímat jinak, mohl by vytvořit další. My jsme chtěli, aby byla zajímavá nejen pro přímé účastníky tehdejších večerů, ale pro každého čtenáře.

Každý rozhovor jsme se rozhodli opatřit titulkem, který je vždy formulací některé z vyřčených myšlenek. Pokud jsme použili otázky posluchačů, včlenili jsme je do textu, aniž bychom je nějak odlišovali. Jiné řešení jsme nepovažovali za účelné – publikum je prostě nutno považovat za kolektivního spoluautora. Ve všech textech jsme použili spisovnou češtinu, s výjimkou J. Škvoreckého, v jehož prosloveh jsme ponechali hovorový jazyk – píše tak a bylo by nepřírozené, kdychom jej „překládali“.

Je ve výsledném textu někde patrné, že došlo k určitému „posunu v čase“, že tehdy vyřčená slova v dnešním kontextu zastarala?

Určitě. Rozhmluvy probíhaly ve zlomové době, a tak se tomu nebylo možné vyhnout. I přes zestručnění některých detailů obecnější myšlenky zůstaly a jsou samozřejmě v některých případech dané době poplatné. Například celý rozhovor s I. Kočárníkem se vine ve velmi optimistickém a sebeepochvalném duchu – o tom, jak je na tom naše ekonomika výborně. (Rozhovor má titulky „Česká cesta transformace vejde do dějin ekonomie“). Některé Rozhmluvy se konaly před rozpadem Československa, další po něm – i to se v nich samozřejmě odráží. (Rozhovor je samozřejmě uspořádány chronologicky, data konání jednotlivých večerů jsou uvedena v podtitulcích.

Měli jste problémy s autorizacemi?

Pan profesor oslovil všechny své tehdejší hosty a snažil se, aby souhlasili s vydáním bez autorizace, protože jsme měli obavu z toho množství. Kromě toho – autorizace je užitečná, pokud jde o odstranění faktických chyb, zároveň ale každému umožňuje vylepšovat a aktualizovat to, co řekl. Asi polovina hostů na autorizaci netrvala, včetně pana prezidenta, který projevil důvěru i ve zpracování rozhovoru s Olgou Havlovou. Samozřejmě, řešili jsme obvyklý novinářský problém, snažili jsme v textu ponechat kontroverzní témata a myšlenky, zatímco zejména politické mají sklon hrany poněkud uhlazovat. To bylo patrné u V. Klause a J. Tošovského.

Který z rozhovorů považujete za nejzdařilejší, dá-li se tak některý vůbec označit?

To je těžké hodnotit, mimo jiné proto, že dojem z textu se míjí s dojmem, který jsme si z Večerních rozhmluv odnesli jako návštěvníci. V některých případech vynívá text lépe, v jiných možná ne, záleží na tom, jaký podíl na úspěchu večera měla atmosféra v sále. Tu samozřejmě na papír přenést nelze. Spokojen jsem například s rozhovorem s B. Políčkou, který nám dal hodně práce ve srovnání třeba s večerem s M. Uhdem, který mluví, „jako když tiskne“. Výsledek musí ale posoudit čtenáři.

Děkuji za rozhovor.

Otázky kladla V. Mazochová.

Při příležitosti křtu knihy J. Jařaba *Večerní rozhmluvy s hosty Univerzity Palackého 1991–1996* se v pondělí 27. 4. 1998 v aule FF UP uskutečnil mimořádné rozhmluvy prof. Jařaba, tentokrát s P. Kohoutem. V tentýž den odpoledne proběhne v knihovně Votobia autogramiáda P. Kohouta a J. Jařaba.

Jubilea

Profesor Jiří Látal jubilující

Prof. PhDr. J. Látal, CSc., z Katedry romanistiky FF UP oslaví 17. 4. 1998 pětasedmdesátiny.

Životní i profesní osudy J. Látala, olomouckého rodáka, byly plné peripetií, tak příznačných pro příslušníky jeho generace. Po studiích na Slovanském gymnáziu strávil válečná léta na nucených pracích v Německu a v Olomouci. V letech 1946 až 1950 studoval na FF UP obory čeština, francouzština a španělština. Měl štěstí na vynikající učitele: zažil O. Králíka, J. Běliče, B. Markalouse, J. L. Fischera. Silně jej ovlivnila také madame Madeleine Davidová, profesorka dějin myšlení ve Francii. „Sladkou“ Francii, tolik milovanou, navštívil poprvé v roce 1947. Téhož roku prošel úspěšně konkurzem na prestižní Ecole Normale Supérieure. Únor 1948 však znamenal konec nadějí na odjezd do Paříže. Studium na FF UP uzavřel J. Látal doktorátem z románské filologie. Následovala anabáze na mnoha středních školách, od roku 1962 pak dvacetileté působení na Katedře aplikované lingvistiky FF UP. Na toto období a na kolegy vzpomíná rád, někdy s trochou nostalgie. Sem spadají i dva dlouhodobé pobyty ve Francii: na proslulém Carnotově lyceu v Dijonu a na univerzitě v Aix-en-Provence. Citové vazby k oběma místům trvají dodnes.

Teprve v roce 1982, po habilitaci na UK v Praze, se J. Látal stává členem Katedry romanistiky FF UP, kde aktivně působí dosud. Konečně se může věnovat literatuře nejen jako badatel, ale také ji přednášet.

Po listopadu 1989 stál prof. Látal u zrodu francouzské sekce Slovanského gymnázia v Olomouci. Jakožto její patron pravidelně předsedá u maturitních zkoušek.

Za šíření a propagaci francouzské kultury u nás a české kultury v zemi galského kohouta byl opakovaně dekorován řádem Akademických palm.

Již od počátku je zřejmá Látalova orientace na poezii. Předmětem jeho doktorské disertace byla poezie Baudelairova, pro kandidátskou práci zvolil rozporné dílo Lautréamontova, habilitační tezi věnoval metaforice Tristana

Na snímku prof. Látal s prof. F. Claudonem z Dijonu.

Tzary. Soustavně zkoumá tvorbu Maxe Jacoba – svými příspěvky se podílel na literárních konferencích v Aix-en-Provence a v Orléans. Základním rysem Látalovy literárněkritické metody je „jeho schopnost proniknout do jemných jazykových i tematických detailů ana-

Jubilea

lyzovaného materiálu pozornou kritickou četbou...“, soudí prof. Fryčer.

Bohemistická orientace umožnila J. Látalovi sledovat řadu otázek z hlediska komparatistického (např. studie „Mirèio sous le ciel de Bohême“ věnovaná převodu Mistralova textu S. Bouškou).

Smysl pro básnický výraz uplatnil prof. Látal při spolupráci na českých překladech Baudelaira, M. Desbordes-Valmore, Rimbauda, Préverta, Desnose. Pro francouzskou revui Florilège (Dijon 1991) zdařile přetlumčil ukázky moderní české poezie, pro reprezentativní publikaci univerzity v Louvain přeložil Máchův Máj a dopisy Boženy Němcové. Jako přední literární historik se podílel na Slovníku spisovatelů Francie a na Dějinách francouzské literatury 19. a 20. století. Věnuje se rovněž některým aspektům moderní francouzské prózy (studie „Le rire de Marguerite Duras“). Je recenzentem Revue de littérature comparée.

Současní i bývalí kolegové z Katedry romanistiky FF UP, přátelé a známí z univerzity i studenti přejí jubilantovi hodně zdraví, pohody, duševní svěžesti a inspirace pro další tvůrčí počiny.

A la vôtre, pane profesore!

Tex a foto J. Uvořová

Prof. PhDr. F. Vaverka, CSc., šedesátníkem

Narodil se 22. 3. 1938. Na Univerzitě Palackého studoval tělesnou výchovu a matematiku. Po absolutoriu v roce 1959 působil jako středškolský profesor na Střední průmyslové škole v Hranicích. Od roku 1961 je zaměstnán na Přírodovědecké fakultě UP na Katedře teorie a metodiky tělesné výchovy. Doktorát filozofie získal na Fakultě tělesné výchovy a sportu UK v Praze v roce 1969 a posléze se začal orientovat na oblast biomechaniky, ve které vede systematickou výzkumnou činnost, jejíž výsledky využívá v pedagogickém procesu. V této době také pracoval v „Laboratoři vrcholového sportu“, která umožňovala systematické výzkumné aktivity v oblasti vrcholového sportu, zvláště ve skoku na lyžích. V letech 1981–1989 pracoval jako vědecký poradce reprezentačních družstev skokanů na lyžích a sjezdových disciplín. Poznatky a závěry výzkumů přednášel na domácích i zahraničních seminářích a kongresech.

V roce 1990 se stal předsedou výboru pro přípravu a založení Fakulty tělesné kultury UP a v roce 1991 byl jmenován jejím proděkanem pro vědu, výzkum a zahraniční styky. Je členem vědeckých rad Univerzity Palackého, Fakulty tělesné kultury UP, Fakulty tělesné výchovy a sportu UK v Praze, místopředsdou České vědecké společnosti kinantropologické a členem dalších národních i mezinárodních odborných a vědeckých společností. Přednáší na zahraničních vysokých školách v Polsku, Slovinsku, Kanadě. V současné době v nelehkých podmínkách řídí činnost FTK UP jako její děkan.

Có přát k tak významnému výročí? Aby zůstal i nadále pozorným manželem a otcem svým synům, aby mu zůstal obdiv k přírodě, k lidem a jejich práci. Hodně štěstí a zdraví, které jsou zapotřebí k plnému životu.

PaedDr. V. Štekr,
FTK UP

Z vědeckých pracovišť UP

Současné trendy v pneumologii

(Dokončení z minulého čísla)

Tyto trendy a jejich realizaci na Klinice tuberkulózy a respiračních nemocí FN a LF UP objasňuje **prof. MUDr. Vítězslav Koleč, CSc.** Informuje také o výzkumných projektech řešených na tomto pracovišti:

Na vrcholu současného vývoje hrudní medicíny stojí transplantace plic, které je možno provádět jen ve velkých centrech s rozvinutou hrudní chirurgií, zkušenými pneumology a imunology. Transplantace se týká nemocných s pokročilými formami intersticiálních plicních procesů, ale také plicní rozedmy, cystické fibrózy, cévních anomálií a jiných stavů. V České republice se tento program rozvíjí ve spolupráci pracovišť prof. Pařka (Praha Motol) a prof. Klepetka (Vídeň). Vybraná pneumologická pracoviště indikují nemocné zařazené do čekací listiny na tento výkon. Ve světě již byly transplantovány tisíce nemocných a o realnosti této metody se již nepochybuje.

Na plicní klinice LF UP a FN Olomouc se řeší některé aspekty pneumologie v rámci výzkumných projektů. Komplexním způsobem je již mnoho let sledována problematika intersticiálních plicních procesů. Předmětem výzkumu byly zpočátku otázky epidemiologie, klinických aspektů a aplikace nových vyšetřovacích metod, v poslední době jsou to především problémy imunologie a imunogenetiky (ve spolupráci s ústavu lékařské biologie a imunologie). Cílem výzkumu byly vztahy těchto nemocí k HLA systému. Ve spolupráci s prof. RNDr. K. Lenhartem, DrSc., a doc. MUDr. A. Bártovou, CSc., byl výzkum ukončen označením rizikových HLA antigenů a vytvořením mezinárodní imunogenetické mapy sarkoidózy (pracoviště Olomouc, Pavia a Padova). V současnosti se jedná hlavně o poznávání funkcí jednotlivých cytokinů, buněčných receptorů a studium jejich polymorfismu. Výzkumem této problematiky se zabývají dr. J. Drábek a MUDr. M. Petřek, který spolupracuje s pracovištěm v National Heart and Lung Institute v Londýně. Poradna pro intersticiální procesy plicní kliniky je také jedním z indikačních center pro transplantace plic a pečuje o nemocné s nejzávažnějšími formami těchto nemocí a snaží se využívat nových imunologických poznatků v praxi.

Nadále se rozvíjí spolupráce s klinickým pracovištěm v Ingolstadtu (prim. MUDr. Engel) při realizaci nových intervenčních bronchologických metod, která pomohla olomouckému endoskopickému centru stát se dominantním pracovištěm v naší republice. Bylo zde prioritně aplikováno několik typů endobronchiálních protéz a provedeno nejvíce aplikací endobronchiálních zářičů systémem afterloadingu ve spolupráci s MUDr. Cwiertkou (Klinika radioterapie a onkologie).

Výzkum probíhá i v kombinované léčbě bronchogenního karcinomu a klinicky kontrolovaném podávání nových cytostatik. Jedna z mezinárodních multicentrických studií adjuvantní

léčby u operabilního karcinomu plic je olomouckým pracovištěm koordinována.

Plicní klinika se účastní také výzkumu účinných nových antibiotik u plicních zánětů a aktivně se podílela na tvorbě národních konsenzů týkajících se chronické obstrukční plicní nemoci a karcinomu plic.

Jedním ze zásadních úkolů plicní kliniky v Olomouci je plnění koncepce oboru pneumofyzologie při realizaci jednotek intenzivní respirační péče. Je to jeden z předpokladů zlepšení péče o pacienty s plicními nemocemi nejen v naší spádové oblasti.

Publikace charakterizující výzkumnou činnost plicní kliniky:

Koleč, V., Petřek, M., Mysliveček, M.: Monitoring and management of chronic pulmonary sarcoidosis. *Sarcoidosis*, 11, 1993, s. 277–279

Koleč, V.: Epidemiology of cryptogenic fibrosing alveolitis in Moravia and Silesia in the period 1981–1990. *L'Internista* 3, 1995, s. 105–108

Koleč, V.: Epidemiological study on sarcoidosis in Moravia and Silesia. *Sarcoidosis*, 12, 1994, s. 110–112

Martinetti, M., Tinelli, C., Koleč, V. et al.: The sarcoidosis map: A joint survey of clinical and immunogenetic findings in two european countries. *Am. J. Respir. Critic. Care Med.* 152, 1995, s. 557–564

Koleč, V., Lenhart, K., Drábek, J., Petřek, M., Bártová, A., Komenda, S.: HLA antigens in Czech patients with idiopathic pulmonary fibrosis. *Am. J. Respir. Critic. Care Med.* 155, 1997, s. A381

Koleč, V., Gronych, B., Cwiertka, K., Engel, G.: Combined treatment of inoperable non-small cell lung cancer. *Cancer*, 18, 1997, S 1, s. 90

Hermans, C., Petrek, M., Koleč, V. et al.: Serum Clara cell protein (CC16): Determinants in healthy subjects and changes in lung disorders. *Eur. Respir. J.* 10, 1997, S 25, s. 371

Petřek, M., Drábek, J., Koleč, V., Puscinska, E.: IL-1RA polymorphism in interstitial lung disease. *Immunol. Letters*, 1997

-mh-

Ani tisíc průměrných

...“intelektuální sluk“ je tým několika špičkových odborníků, který dokáže udržet vysokou náročnost, kritičnost a sebekontrolu, který má dobré vazby k jiným analogickým centrům doma a hlavně v zahraničí.

Taková centra nevznikají snadno a rozhodně nevzniknou organizačním opatřením nebo rozhodnutím ... ani tisíc průměrných tvůrců nemůže nahradit výjimečnou tvůrčí osobnost.

(P. Hollander a spol., *Forum scientiae et sapientiae* 4, c. 7–9, s. 7, 1997.)

Takovou osobnost rozlišíme nejméně podle dvou znaků: její výsledky přijímá světová věda s pozitivním ohlasem a kolem sebe má mladé spolupracovníky zanícené pro výzkum a nové poznání – základ vědecké školy.

-mh-

Zkušenosti ze zahraničí

Náš člověk v USA /1/

Doc. RNDr. Lumír Hanuš, DrSc., je absolventem PříF UP, mnoho let pracoval na Ústavu hygieny a epidemiologie LF UP, potom několik let na Ústavu chemie přírodních látek Hebrejské univerzity v Jeruzalémě a nyní působí na pracovišti National Institutes of Health ve Spojených státech amerických (Bethesda). Profesi je analytický chemik orientovaný na výzkum drog a jejich biologických účinků. Je autorem mnoha vědeckých publikací a dosáhl světově prioritních výsledků v oblasti chemického výzkumu mozku.

Doc. RNDr. L. Hanuš, DrSc., jsme požádali, aby vyprávěl, jak se mu v Americe pracuje a žije. Popisuje starosti, které musel řešit po příchodu do USA a z jeho vyprávění čtenář poznává cestu, která přivedla někdejšího studenta naší univerzity k úspěchům na mezinárodním vědeckém poli, mezi špičkové odborníky do nejproslulejšího centra biomedicínského výzkumu ve světě.

Doc. RNDr. L. Hanuš, DrSc.:

Rozhodnout se k pobytu v USA nebylo jednoduché. Na Hebrew University v Jeruzalémě jsem měl dobré výsledky (např. moje práce v časopise Science z prosince 1992 o izolaci anandamidu přesáhla v těchto dnech podle Science Citation Index počtem citovanosti číslo 400) a pan prof. Mechoulam mi na jedné straně přál, abych poznal práci na dalším špičkovém pracovišti ve světě – National Institutes of Health (NIH), na druhé straně pocítoval, že můj

odchod trochu zbrzdí náš výzkum. Očekává však, že se za rok k němu do Jeruzaléma vrátím. Vlastně jsem váhal až do poslední chvíle a měl jsem za to, že to z ekonomického hlediska nebude výhodné. Předpokládal jsem správně. Pokud zde budu jen jeden rok, povezu si zpět méně, než s čím jsem přijel, to je jisté. Ve třiceti člověk na ekonomickou stránku věci nehledí, ale v padesáti je již třeba myslet na budoucnost. Manželka byla pro cestu do USA a to nakonec rozhodlo; nelituje, i když je rozčarovaná z toho, jak je tu drahé. Dlužno dodat, že podle slov turistů je v USA velice levně. Samozřejmě, občas leckde bývá výprodej, kde je možno levně nakoupit. Obvykle to ale není ve chvíli, kdy právě danou věc potřebujete.

Na doporučení mého nového šéfa na NIH jsem přijel o čtrnáct dní dříve než moje manželka, abych mohl vyřídit všechny potřebné formality a opatřit bydlení. Na šéfu mám v životě obrovské štěstí. Dr. Anthony Basile, u kterého nyní pracuji, je dalším z těch báječných. Na dobu, než se mi podaří sehnat byt, mi nabídl bydlení u nich v domku, což bylo velice prozřavé. Přiletěl jsem 9. září 1997 a po velkém shánění získal byt k pronájmu až od 24. září.

Většina vědců se na NIH změnila asi o měsíc dříve, a tak jsem propal možnost snadno a levně zakoupit nábytek od nich. Pro začátek jsem tedy koupil v obchodě zánovní postel, stůl a čtyři židle, lampu a široké křeslo. Byt jsem zařizoval až do prosince. Bydlíme 10 minut pěšky od mé laboratoře, což je velká výhoda, ale současně je tu nájemné vyšší (788 dolarů měsíčně). Bylo to však jediné

dostupné bydlení. Druhé, které jsem sehnal v jiném městě, vyžadovalo mít k dopravě auto. Zakoupení auta, které je zde nezbytné, nebylo jednoduchou záležitostí. Je zapotřebí mít americký řidičský průkaz (bydlíme ve státě Maryland, tedy marylandský). To, že jsem měl řidičský průkaz český a izraelský, nic neznamenal. Pro získání řidičského průkazu bylo třeba splnit test (24 otázek na počítači s časovým limitem), naučit se pravidla silničního provozu daného státu, (pravidla v jednotlivých státech se liší), absolvovat tříhodinovou přednášku o alkoholu a drogách a nakonec absolvovat se zkoušejícím praktickou jízdu. To vše ve zcela jiném městě, kam není jednoduché se dopravit a k praktické zkoušce je třeba mít vlastní auto. K tomuto účelu mi své nové drahé auto zapůjčil můj šéf. Nakonec jsem získal řidičský průkaz, který je něco jako u nás občanský průkaz. Hned jsem měl všude větší kredit a v obchodě již nemusel platit hotově, nýbrž šeky. Se získáním kreditu jsem získal v bance kreditní kartu Visa a život se stal podstatně snazším. Koupil jsem pak jedno z nejlevnějších ojetých aut za 4 200 dolarů. Počáteční výdaje byly pro mne s manželkou asi 13 000 dolarů, letenku v Jeruzalémě počínaje a bytem a autem konče. Naštěstí jsme si naše úspory z Jeruzaléma ozali s sebou. Nicméně tuto částku tady nemohu za rok utěžit ani teoreticky, i když malá část se mi vrátí prodejem auta a nábytku. To ale budu moci prodat maximálně za polovinu, budu-li mít štěstí.

-mh-

pokračování příště

Rozhovor

O studentech s jezuitou P. Františkem Hylmarem

V minulých dnech byl vysvěcen P. František Hylmar SJ, nový studentský kněz u Panny Marie Sněžné. Při této příležitosti jsme jej požádali o několik slov k jeho působení v Olomouci:

Františku, nesmíš se zlobit, ale první otázkou budu chtít na tobě vyzvědět, odkud ses vzal a takové ty věci kolem...

Pocházím z Hradce Králové (nar. 1957), studoval jsem v Praze na ČVUT geodézii a kartografii, od roku 1990 jsem pak pracoval v Geodetickém a kartografickém podniku v Praze, ve Středisku dálkového průzkumu země. V září 1989 mne přijali do Tovaryšstva Ježíšova. Prvních devět měsíců noviciátu jsem si „odkroutil“ při svém zaměstnání a po revoluci jsem v květnu 1990 nastoupil do rádného noviciátu na Hostýně. Pak následovaly tři roky studia filozofie v Krakově a absolvování teologie v Dublinu. Z Dublinu do Olomouce jsem přijel v létě minulého roku.

Proč zrovna Olomouc?

V Olomouci byl potřeba někdo pro práci se studenty. Lákalo mě vysokoškolské prostředí, vždy mi bylo blízké a práce s vysokoškoláky mi připadala zajímavá a užitečná. Když olomoucký představený s návrhem souhlasil, ani provinciál nebyl proti a vyslal mě sem...

Měl jsi už nějakou zkušenost s prací se studenty při svém zahraničním působení?

Než jsem přišel do Olomouce, přímou zkušenost s pastorační studentů jsem neměl, ale dlouhá léta předtím jsem se ve studentském prostředí – věřících i nevěřících – pohyboval a je mi známé.

Obvykle se kněží nechávají odradit kritičností studentů...

Ta mne spíše přitahuje. Sám kritický jsem a doufám, že zůstanu. Být kritický neznamená vidět jen negativně, jde o to posuzovat věcně klady i záporny.

Proč se z tebe stal jezuita? Znamená to postavit se do jedné řady s Koniášem...

První mé setkání s jezuitou zprostředkovalo dílo, jež po sobě zanechali: bývalá jezuitská kolej a kostel v Hradci Králové, a pak také negativní hodnocení v učebnicích. Říkal jsem si: když jsou jezuité kritizováni lidmi, jako jsou komunisté, nemohli být zas až tak špatní. Pak na mne zapůsobil jeden „živý“ jezuita z Hradce svou strýzlivostí a lidskostí... Přitahovala mne představa jezuitů jako lidí rozumných, nexaltovaných, majících pochopení pro člověka v jeho pozemskosti. Je pravda, že jsem v průběhu let, které jsem v Tovaryšstvu strávil, musel opustit mnoho iluzí a naivních názorů, ale v zásadě se mi mínění o jezuitěch potvrdilo a ideály jsem neztratil, ale zachoval. Zoláště mi pomohly kontakty v zahraničí, hlavně v Irsku. Tam jezuité nebyli zasaženi dlouhým obdobím nesvobody, která by otiskla na církev a na společnost svou neblahou pečeť jako u nás.

Co obnáší pastorační studentů? S jakou představou jsi přicházel?

Po pravdě řečeno, přišel jsem do Olomouce pastorační nejen prakticky provádět, ale také se jí učit. Mám představu, že pastorační má nejméně dvě roviny. První je společenská: plánování, příprava různých společných akcí – duchovních, vzdělávacích, zábových... A druhý aspekt spočívá v navazování osobních kontaktů a pomoci v osobním lidském příběhu studenta, člověka, který se nachází v citlivém období svého života. K tomu mají jezuité odkazivá blízkost, jak o tom svědčí tradice ignaciánských duchovních cvičení, která jsou zaměřena na osobní setkání s Bohem, na poznání sebe samého a nalezení životního směru a cíle. To první mohou dělat studenti víceméně sami, v tom druhém vidím své hlavní pole působnosti.

Jaké bylo přijetí studenty? Jak se podařilo navázat spolupráci?

Bylo na co navazovat – na základy položené mými spolubratry, zoláště P. Michalem Altrichrem... Ve studentském kostele Panny Marie Sněžné běží i akademickým roce pravidelné bohoslužby. Hlavní je střední studentská mše, která se, jak se

zdá, stala již pevnou součástí vysokoškolského života v Olomouci a je hojně navštěvovaná. Rozoříjí se činnost výkonného výboru VKH, tzv. Olympu. Jednak zopakoval akce tradiční z minulých let, které měly velký úspěch, a od nového roku, kdy jsme získali prostory pro klub Hacienda v Centru Aletti (Křížkovského 2), jednak jsme činnost ještě obohatali o setkání nejrůznějšího druhu. Máme ještě naplánován turnaj ve volejbalu a společenský večer na závěr akademického roku koncem května. Největší letošní akcí VKH bude o víkend 24. – 26. dubna již 4. celostátní setkání vysokoškoláků na Velehradě. Klub Hacienda by se měl stát místem každodenního setkávání studentů, ale tento plán je ještě třeba dotáhnout do konce.

Co říkáš tomu, že jsi první jezuita od r. 1773, který byl svěcen v jezuitském chrámu P. M. Sněžné?

Tato historická souvislost mi uniká... díky za informaci...Jsem rád, že svěcení (jáhenské 1. 10. 1997 a kněžské 25. 3. 1998), která jsou mimo jiné pověřením pro službu katolickému společenství, mohla proběhnout uprostřed těch, kterým je tato služba určena. Pokud jde o tvou připomínku činnosti Tovaryšstva zde v Olomouci v 16. až 18. století, je třeba přiznat, že dnes jako jezuité působíme v Olomouci v mnohem skromnějším měřítku než tehdy. I myšlenkový svět církve i světské společnosti je velmi odlišný od zmíněné doby. Co zůstává, je snaha inspirovat mladé lidi k nalezení smyslu života a životní cesty v duchu svobodného osobního rozhodnutí a zodpovědného následování Krista. Pro mne osobně historie není koulí na noze. Cítím, že zde začínáme psát na čistý list, že jde o něco nového.

Za rozhovor poděkoval

P. Petřivalský

Ote Františka byste našli v Sarkandrinu nebo v Centru Aletti, popř. na Vyšší odborné škole Caritas, kde přednáší sociální učení církve – v podstatě křesťanskou sociologii.

Diskuse, názory, ohlasy

Kéž by to bylo tak jednoduché

V posledním čísle Revolver revue se objevil článek našeho kolegy Dr. Aviziera Tuckera, ve kterém autor velmi ostře pouští do řešení problémů katedry filozofie a ve své argumentaci bere pozitivní příklady z naší katedry. Bohužel, situace je opět trochu odlišná od toho, co uvádí. Katedře politologie a evropských studií se zatím nepodařilo dosáhnout toho, aby měl „téměř každý student možnost studovat v zahraničí minimálně po dobu jednoho semestru...“. Je to cíl naší katedry a pro tento cíl se snažíme vytvořit všechny možné podmínky (odborná a jazyková příprava studentů, příprava programu SOKRATES, TEMPUS, zahraniční kontakty, příprava bilaterálních smluv se zahraničními partnery, atd.) Ten, kdo poctivě sleduje veškerou diskusi o situaci našeho školství (nejen vysokoškolského, ale i středoškolského) a zejména jeho srovnatelnosti s úrovní v zahraničí, musí na základě Tuckerových článků dospět k závěru, že zejména společenskovědní obory (jmenovitě politologie, sociologie, filozofie) bojují na ztracené vartě: neschopní a leniví posttotalitní učitelé, nedostatek odborné literatury a časopisů, málo zahraničních lektorů, špatné vyučovací metody, nevyhovující a zastaralé univerzitní sylaby... atd. Kdybych nevěděl, že dr. Tucker je izraelský učitel, jehož vedou ke kritizující publicistické činnosti jen ty nejčistší úmysly, myslel bych si, že si další „Čecháček“ ohřívá svou „polívčičku“, aby se zviditelnil a vyhoupl někam na výsluní politického orbitu. To však snad v případě mého kolegy nehrozí.

Jedna z mála pozitivních věcí na celé záležitosti je snad skutečnost, že se o problémech vysokého školství začalo diskutovat. Ovšem v situaci, kdy stát zaujal pozici mrtvého brouka, kdy svou finanční politikou programově likviduje vysoké školství, je to diskuse zcela zbytečná. Místo toho, abychom pravidelně a cílevědomě prohlubovali vlastní znalosti četbou odborné literatury a časopisů, zabývali se vědeckým výzkumem, účastnili se mezinárodních konferencí, vyjížděli na zahraniční stáže, psali odborné vědecké monografie, připravovali zajímavé univerzitní kurzy pro studenty, místo toho připravujeme speciální kurzy pro neakademickou veřejnost, jen z toho důvodu, že za každého absolventa fakulta vydělá pár tisícovek korun, které jsou životně nutné pro provoz fakulty. Kdo má neustále shánět sponzory, žebrat o peníze a leštit kliky novodobých podnikatelů?

Pojďme ale k meritu věci. Katedra politologie se potýkala a dodnes potýká s řadou podobných problémů jako katedra filozofie. Naše výhoda spočívá především v tom, že politologie v rámci společenských věd měla, má a zřejmě bude mít více možností, jak získat finanční podporu, granty, projekty, zajímavé lidi a zahraniční lektory.

Nicméně, kdo zná celou historii naší katedry, ví, že proces vzniku a přerodu nebyl jednoduchý. Vyučuji politologii, kterou jsem nikdy nestudoval jako univerzitní obor (což nemohl v ČSSR v mé věkové kategorii prakticky nikdo) teprve osm let a moc dobře vím, že kvalitou své výuky se i po těch osmi letech bude jen velice těžce srovnávat se zkušenými kolegy ze zahraničí, kteří v oboru pracují třeba stejnou dobu, ale s jiným zázemím (vzdělání) a vybavením (knihy, časopisy, technika, finance). Myslím si, že ve stejné situaci jsou všichni učitelé nejen oboru politologie, sociologie a filozofie v Olomouci, ale na všech univerzitách v České republice. Házet špínu na jednu vybranou katedru filozofie není spravedlivé a není možné s tím ani souhlasit. Navíc se mi zdá, že je tento útok zbytečně osobní a že se v něm prolínají určité negativní postoje pisatele k vedoucímu této katedry.

Filozofie v České republice, jak je mi známo, se vždy vyvíjela v určitém historickém a společenském kontextu střední Evropy a usilovala o určitou samostatnost před vnějšími vlivy. Tím nechci tvrdit, že bych souhlasil s nepřijímáním novodobých filozofických impulsů z anglosaského světa. Na druhé straně se naše novodobá filozofie může pyšnit několika velkými filozofy a v žádném případě nehrála v minulosti v evropském filozofickém kontextu jen tzv. druhé housle. Za obor politických věd si mohu dovolit říci, že ne vše, co je americké nebo anglické, má vždy nálepkou nejvyšší kvality. Nepochybuji o tom, že ve filozofii to bude podobné.

Komunismus nezničil všechny dobré hodnoty, které v nás dřímají. Proč se dnes máme najednou tvářit, že vše, co bylo v Československu po 2. světové válce, bylo špatné? Nejsme v roce 1990, kdy z jasných ideologických důvodů vše muselo být buď bílé nebo černé. Nedostatek barevného rozlišení v názorech kolegy Tuckera (a nejen jeho) je hlavním problémem politické kultury v naší zemi.

Na několika místech svých článků kolega Tucker ostře napadá úroveň znalostí českých vysokoškolských studentů. Jestliže však mohu posoudit ze své krátké učitelské kariéry úroveň některých amerických a evropských studentů, pak si dovolím tvrdit, že řada z nich by nebyla schopna udělat středoškolskou maturitu či úspěšně vykonat vysokoškolské přijímací pohovory na jakékoli české univerzitě. Na základě referencí zahraničních kolegů z USA, Nizozemí, Francie, či Velké Británie naši studenti v zahraničí patří k nejlepším v ročníku, některým z nich je dokonce nabízeno stipendium na studium doktorátu. Efektivita naší práce ve společenských vědách tedy asi není tak zoufale nízká, jak se snaží

vyličít celé české akademické obci a společnosti kolega Tucker.

Na rozdíl od kolegy Tuckera se domnívám, že hlavní problémy dnešního českého vysokého školství nespočívají v tom, jak to děláme (metodika, sylaby), s čím to děláme (knihy, časopisy, technické vybavení), případně, kdo to dělá (personální otázky).

Dokud STÁT zásadně nezmění postoj ke vzdělání, varuji všechny schopné studenty, kteří chtějí něco ve svém životě dokázat, vyhněte se českým univerzitám, kde se jen můžete pohřbit!

Myslím, že skončil čas na diskusi a čekání na lepší českou vládu. Skromnost a slušnost vysokoškolských učitelů a zátiší akademických pracoven a učeben musí vzít za své. Buď budeme za své zájmy skutečně a neúspěšně bojovat na všech frontách nebo se musíme smířit s tím, že budeme i nadále číst podobné články jako v Lidových novinách či v Revolver revue o neutěšeném stavu našich Alma mater.

Studenti, akademičtí funkcionáři, vysokoškolská profesora, docenti, odborní asistenti, lektori všech českých univerzit, spojte se! Nemají nám co vzít a horší to být již nemůže. Položme své univerzitní kariéry na oltář nového obrazu českého školství. Kéž by to bylo tak jednoduché.

*PhDr. V. Fiala, CSc.,
vedoucí Katedry politologie a ES FF UP*

Studentská rubrika

Anketa Žurnálu UP

V souvislosti s probíhající diskusí o vlivu studentů na chod vysoké školy jsme v minulých číslech Žurnálu UP uveřejnili první dvě části ankety, ve které jsme se obrátili na některé ze zástupců studentů v jednotlivých orgánech UP s několika otázkami. Dnes publikujeme poslední odpovědi, které jsme k tomuto tématu získali:

Jakým způsobem předáváte studentům, jejichž jste zástupcem (zástupkyní), informace z jednání akademických orgánů UP (Kolegium rektora UP, AS UP, akademické senáty fakult apod.) a jak to funguje obráceně?

Jsou podle Vašeho názoru studenti a vedení UP (fakulty) o sobě navzájem dostatečně informováni prostřednictvím svých zástupců?

M. Kalhous, zástupce studentů PF v AS UP: *Dovolil bych si obě otázky spojit do jediné obsáhlejší odpovědi. V AS UP působím něco málo přes jeden semestr. Musím říci, že v této chvíli si stále více a hlouběji začínám uvědomovat tu část výkonu svého mandátu (asi důležitější), která není nikde vymezena v žádných zákonných podkladech. Jádro poslání studentských zástupců v AS UP spatřuji především v naslouchání, formulování potřeb studentské obce a jejich*

Studentská rubrika

přenos statutárním orgánům, resp. nejužšímu vedení UP.

Moje účast na projednávání aktuálních problémů na plenárních zasedáních AS UP a váha ovlivnění profesionálních funkcionářů UP, resp. AS UP, je limitována nejen mým postavením studenta, ale i úzce odbornými znalostmi k projednávané problematice. Tento vědomostní nepoměr včetně praxe z výkonu ve specializované oblasti u kmenových pracovníků univerzity vůči studentskému postoji a stanovisku bude a musí vždy existovat.

V žádném případě si však nemyslím, že účast zástupců studentské obce v AS UP je pouze formální či zbytečná.

Jak jsem již v úvodu předeslal, funkce senátora za studentskou obec je především funkcí informační, kdy takovýto senátor na straně jedné slyší důvody toho kterého rozhodnutí a má možnost je limitovaně zpochybnit, na straně druhé pak musí rozhodně závěry AS UP studentské obci přenést, informovat a samozřejmě, v rámci možnosti, vysvětlit. Tento nekonečný kruh informačního toku musí být prováděn racionálním využitím hned několika informačních institutů. Předně je to periodické zasedání akademické obce (minimálně 1x za rok na úrovni fakulty a stejně tak i v rámci UP), kde na problémy studentů odpoví akademičtí funkcionáři a rovněž titíž na požádání mohou zdůvodnit a rozšířit svá rozhodnutí.

Druhou velice významnou formou informačního nasycení studenta je zapojení, byť nepravdělné, do činnosti různých studentských sdružení (např. na Právnické fakultě UP sdružení studujících práva ELSA ap).

Na univerzitě či na jednotlivých fakultách jsou vydávána periodika popisující život univerzity, potažmo fakulty, a dávající určitý prostor ke sdělení officialit – včetně možných komentářů členů studentské obce senátu (jmenujme především Žurnál UP, dále např. Iustitia, Vodopád ...).

Čtvrtým informačním institutem trvale působícím v rámci lokální úrovně senátů jednotlivých fakult jsou vývěsní panely s průběžně aktualizovaným obsahem, mapujícím zejména projednávaná témata a usnesení.

Významným přínosem z mé strany pro dny budoucí bude, myslím, zřízení individuální každotýdenní, řekněme, konzultační hodiny pravděpodobně v prostorách PF UP, eventuálně existence kontaktní schránky ke shromáždění témat či připomínek studentů.

Konečnou instancí každého studenta jsou potom kontakty mimo výuku na PF UP, které nepochybně mohou odstartovat další, již oficiálnější projednávání problémů.

V tuto chvíli jsem přesvědčen, že pro odpovědný výkon své funkce jsem podal náležitý informační podnět včetně popisu představ o svém poslání.

Čtenáři listu, tedy zejména studenti, musí někde nakonec pochopit, že i já mám zcela regulérní studijní povinnosti vázané na čas a náklady.

Doufáme, že zveřejněné názory zástupců studentů v akademických orgánech univerzity, které nepostrádají inspiraci především pro studenty samotné, přispějí ke zdárnému pokračování diskuse o vlivu studentů na chod vysoké školy. Další náměty

a postřehy z komunikace studentů mezi sebou i ve vztahu k akademickým funkcionářům UP samozřejmě uvítáme.

-red-

Apríl, jaro a Honzíkova cesta

Prvního dubna t. r. se na nádvoří objektu FF UP v Křížkovského ul. č. 12 konala nečekaná idyla: na trávníku zalitým sluncem a na přistavených stolech ve stínu jindy spíše nepřístupné budovy posedávali polehávali studenti i učitelé, kteří si zde přišli vychutnat první příslib jara včetně piva za 6,50. Toto příjemné zastavení v čase bylo důsledkem slavnostního otevření „pivnice“ *Honzíkova cesta*, které uspořádalo několik studentů Katedry filozofie FF UP. Podle vyjádření těchto „tří králů“ šlo o spontánní nápad oslavit první duben a přicházející jaro přímo v areálu vysoké školy, a to zcela v duchu studentské recese. Tu měl patrně doložit mj. i transparent cudně uložený pod výčepní okénko s textem *S Tuckerem za mír a šťastný život lidstva*.

-mav-

Bezplatná inzerce:

Nabízím zadarmo: možnost cesty pro 1–2 osoby z Washingtonu do San Diega v termínu 19. – 20. června 1998. Podmínka: řidičák.

Informace: Po–Pá tel.: 411 530 – Marie Škodová.

MEZI NÁMI VZDĚLÁNCI

Nedá mi to, abych ještě jednou nezalistroval dopisy, které před padesáti lety psal profesor estetiky na Filozofické fakultě UP PhDr. Bohumil Markalous a současně výtečný beletrista Jaromír John rektorovi Univerzity Palackého prof. PhDr. Josefu Ludvíku Fischerovi. Zatím bylo ve fondech Archivu UP těchto listů, pro něž užiji souborného titulu

EPISTOLAE AD RECTOREM,

nalezeno celkem devět a jedna dopisnice nádkem. Dochovaná korespondence Markalouse-Johna s J. L. Fischerem počíná dopisem z 10. června 1946, v němž pisatel sděluje, že zahájí v zimním semestru 1946–1947 své působení na Univerzitě Palackého, a navrhuje v té souvislosti některá administrativní opatření. V dopise následujícím bohužel chybí jeho první strana, ale podle obsahu byl rektorovi UP odeslán po 1. sjezdu spisovatelů (16. – 21. června 1946); Markalous-John tu slibuje J. L. Fischerovi pomoc při budování olomouckého vysokého učení: „A vůbec rád Ti pomohu, viděl jsem na Sjezdu spisovatelů, přestože jsem na venkově, že mě má dost lidí rádo, zvláště také literární a vědecká mládež. Byli jsme na obědech a recepcích u Kopeckého, Masaryka, Kopřivy, Zenkla, Nejedlý s námi večerel, u prezidenta.“ Přišel jsem hodně do kontaktu s politiky, zvláště z naší sociálně demokratické strany – chci Ti napsat, že je ukrutný boj o křesla, že Nejedlý je

hodně osamocen, i v partaji, a že není vyloučeno, že Ministerstvo školství dostane Stránský, který by jistě přál Moravě.“

Markalous-John měl dobré informace, protože dosavadní náměstek předsedy vlády dr. Jaroslav Stránský (reprezentant Čs. strany národně socialistické) skutečně prof. Zdeňka Nejedlého 2. července 1946 v křesle ministra školství a osvěty vystřídal. Přeskočím nyní další listy, týkající se věcí odborných i praktických (jakou byla např. žádost o rektorskou intervenci v dodávce 60 q koku pro kotel ústředního topení v Markalouse-Johnově bytě) a zastavím se u dopisu nejvíce osobního, datovaného 20. srpna 1948, adresovaného J. L. Fischerovi do nemocnice v Lipníku nad Bečvou a v souboru Markalouse-Johnovy korespondence adresované J. L. Fischerovi časově posledního. Markalous-John nejprve pochválil přítele za rozhodnutí nechat se hospitalizovat, „protože máme, jakmile překročíme padesátku, každý rok dát se důkladně vyšetřit, a co je potřeba, vyspravit“. Po informacích o obtížích s revizí sešitového vydání románu Pampovánek pro novou edici přešel pisatel k věci úřední. Je odtud patrné, že J. L. Fischer nebyl zcela spokojen s kandidaturou klasického filologa prof. PhDr. Karla Janáčka na funkci děkana Filozofické fakulty (po indologovi prof. PhDr. Vincenci Lesném), neboť Janáček dojížděl z Prahy a nejevil přílišnou ochotu přestěhovat se do Olomouce. Podle Fischera byl nejohodnějším kandidátem na dě-

kanskou funkci právě Markalous-John, ale ten vehementně protestoval:

„Pokud jde o tu děkanskou věc – těžce jsi mě zasáhl. Je mně, hochu, tak jako tak v Olomouci přetěžko, takhle žít jako žiji, dělat svědomitě kantořinu a přitom psát beletrii – které zanechat nemohu. Tebe by to sice nepřekvapilo, protože jsi člověk otrlý, ale kdybys jenom nahlédl, jak já ty dva roky v Olomouci nemožně žiji, tak bys řekl, že to je nelidské. Vstávám ve čtyři, nejvýš v pět hodin ráno, někdy také, když jsou korektury nebo jiná kvalitovná věc, ve dvě hodiny ráno a nezastavím se do desíti nebo jedenácti hodin večer. Slovem, zastávám dvě chlapská zaměstnání. Nevím při tomto způsobu života, kdy také tři dny nejdou ze své pracovní, kdy tak šetrím časem, že neznám neděle a svátky, žádný odpočinek, žádné prázdniny, kdy z nedostatku času nemohu ani do Prahy, s níž všechno vyřizuju písemně, často ke škodě věci a k odumírání všelijakých dobrých styků – jak já to ještě ty čtyři roky, do té sedmdesátky čili peníze tělesně vydržím. Konečně snad máš také ponětí o tom, že se musí provoz domácnosti slušně udržovat, a když k tomu přičteš obsáhlou korespondenci (já si už neodvyknu každému slušnému člověku odepsat) a ztrátu času pro věci zcela osobní, jako je třeba krejčí nebo zubní lékař – tak Ti řeknu, že je to, časově měřeno, také aspoň poloviční zaměstnání pro třetího chlapa. Teď tedy na mne padá zaměstnání pro čtvrtého chlapa z titulu seniora sboru, úřad,

jak píšeš, „formální“, když bude všecko prakticky vyřizovat Janáček. Musím Ti bohužel říci, že já znám velmi dobře povahu takových formálních funkcí – na tak odpovědném místě. Být „formálním“ děkanem naší Filozofické fakulty, to znamená (i když bude, jak říkáš, všecko vyřizovat Janáček) co chvíli naprostá nutnost být osobně přítomen děkanské konferenci, v nepřítomnosti nebo zaměstnanosti Janáčkově zase jeho zastupovat a je vůbec otázka, zda se Janáček nastěhuje do Olomouce. A jak znám Janáčka, bude na mě chodit především ve všech záležitostech osobních a ty jsou ty nejhorší, pro které i já mám nejméně buněk, a budou tu intervence v ministerstvu a u města a já neznám ani místní poměry a nevyznám se ani v Praze v ministerstvu, nikdy jsem v životě neantišambroval“) – zkrátka Ti řeknu, že si Janáček docela dobře jako plnoprávný děkan (a nikoliv jen proděkan) poradí. A pak je ještě jedna věc, která by mně otrávil pobyt a působení v Olomouci. Pokazili bychom si, chlapče, svůj dobrý a přátelský poměr, otrávil bychom si úřadování, protože já, byť pouhý „formální“ děkan, absolutně pasivní býti nemohu.“

Protože rektor Fischer pokládal Markalousovo-Johnovo děkanování za „nezbytí“, prof. Markalous-John hrozil, že požádá ministra Nejedlého, aby ho „zprostil té děkanské povinnosti“, a snil o tom, že se vzdá i profesury: „A tak bych si zase opatřil čistokrevného kokra a chodili bychom ven na vojenské cvičišťe, to je pár kroků od nás, vysedávali bychom po příkopech s milou básnickou knížkou nebo s Tvými Základy poznání, které je opravdu potřeba znovu a znovu číst. A byl bych v Lázních Jeseníku, na Radhošti, v Praze často, kde jsou dobří, duševně příbuzní lidé. Svět by mně mohl zas vlézt na záda.“

Je to tak vášně pomyšlení, milý chlapče, že mě to přímo strhne, abych riskoval a opovrhl slušnější penzí a opustil ty mladé lidi, kteří jsou dnes kolem mne. Nutí mě k tomu sebezáchova. Zdá se mi, že by to bylo dokonce uvítáno, kdyby odpašla jedna duchověda, notabene obor, který, ať chce, nebo nechce, fyzikou a chemií nikdy nebude. Máme to, drahý příteli, se svými obory nazádrhmo. I když neoněmíme, bude nám vykázáno místečko, na kterém budeme s trapnými rozpaky jen přeshlapovat. Škoda práce. Škoda času. Škoda sil.“

Děkanem Filozofické fakulty UP se prof. PhDr. Bohumil Markalous nakonec nestal, mladé lidi neopustil a blažené penze si neužil. Zemřel 24. dubna 1952 – osm dní po svých sedmdesátých narozeninách – na srdeční infarkt v jaroměřské nemocnici, kde se ukrýl před oficiálními oslavami sedmera křížků Jaromíra Johna.

Budu se muset poptat po Markalousově-Johnově písemné pozůstalosti – jakpak asi rektor Fischer reagoval z lipnické nemocnice na citovaný Markalousův-Johnův dopis?

Jiří Fiala

*) Jedná se o tehdejšího ministra informací Václava Kopeckého (KSČ), ministra zahraničních věcí Jana Masaryka (nestraník), zástupce generálního tajemníka ÚV KSČ Rudolfa Slánského Ladislava Koprivu, předsedu Čs. strany národně socialistické Petra Zenkla, ministra školství a osvěty Zdeňka Nejedlého (KSČ) a prezidenta ČSR Edvarda Beneše.

**) Tj. čekal v předpokojích (franc. antichambre) pracoven vysokých politických činitelů a úředníků na audienci, leštil kliky.

... a tento týden...

Vzhledem k termínu příští uzávěrky Žurnálu UP (21. 4.) uvádíme přehled očekávaných událostí na UP v následujících dvou týdnech:

ÚTERÝ 14. DUBNA

PřF UP, Tomkova č. 40, posluchárna č. 202, 13.30 hod.: Seminář z diferenciálních rovnic na téma Nelineární ODR s nelinearitou v derivaci. Přednáší Mgr. Petr Girg (FAV ZČU Plzeň).

FF UP, Katedra romanistiky, posluchárna č. 6, 14.00 hod.: Cyklus přednášek Reálie Latinské Ameriky – **O Brasil** – Sérgio Paulo Rouanet, Embaixador do Brasil.

STŘEDA 15. DUBNA

PřF UP, Šlechtitelů 11, velký přednáškový sál (č. 501), 16.45 hod.: Mgr. Michal Hájek (Katedra systematické botaniky a geobotaniky PřF MU Brno) – Mokřady a prameniště Bílých Karpat.

Divadlo hudby, 17.00 hod.: promítání filmu Mindwalk s následnou besedou, kterou budou moderovat dr. J. Tillich a P. Kucharčík. Mindwalk je dialog mezi zastánkyní celostátního chápání světa (hraje Liv Ullmannová), politikem zastávajícím mechanický světový názor a básníkem, který reprezentuje umělecký rozměr. Na přípravě a vzniku filmu se podílel zásadním způsobem fyzik a spisovatel Fritjof Capra.

Sportovní hala FTK UP, 17.00 hod.: volejbal SK UP – Slavia Praha, ženy extraliga play off.

U-klub 20.00 hod.: Walk-Choc-Ice (Praha), jedna z nejvýraznějších bigbítových skupin nové vlny.

ČTVRTEK 16. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 17.00 hod.: volejbal SK UP – Slavia Praha, ženy extraliga play off.

SOBOTA 18. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 17.00 hod.: basketbal SK UP – Uherský Brod, mladší dorostenky DL.

NEDĚLE 19. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 9.00 hod.: basketbal SK UP – Frýdek Místek, mladší dorostenky DL.

Sportovní hala FTK UP, 14.00 hod.: házená SK UP – Karviná, dorostenky I. DL.

PONDĚLÍ 20. DUBNA

U-klub, 20.00 hod.: Kamelot – Brno.

ÚTERÝ 21. DUBNA

FF UP, Katedra romanistiky, posluchárna č. 6, 14.00 hod.: Cyklus přednášek Reálie Latinské Ameriky – **México** – Denis Reynaud Pulido, Agregado de Prensa de la Embajada de México en Praga.

U-klub, 20.00 hod.: A. M. Úlet + hosté. Gusťovo divadýlko, Pouto Rýmařov (olomoucká folková skupina slaví 4. narozeniny).

STŘEDA 22. DUBNA

PřF UP, Šlechtitelů 11, velký přednáškový sál (č. 501), 16.45 hod.: Mgr. Martin Dančák (Katedra botaniky PřF UP Olomouc): Francouzská Guayana nejen pohledem přírodovědce.

PřF UP, posluchárna Katedry anorg. chemie, Křížkovského 10, 14.00 hod.: Prof. Jaroslav Fiala, DrSc. (ŠKODA Výzkum s.r.o., Plzeň): Fourierovska optika. Využití ve fyzikálně chemických měřicích metodách. Pořádá: ČSCh a Katedra anorg. a fyz. chemie PřF UP.

ČTVRTEK 23. DUBNA

U-klub, 20.00 hod.: Filip Topol + Psí vojáci

SOBOTA 25. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 8.30 hod.: házená SK UP – Otrokovice, mladší žačky.

Sportovní hala FTK UP, 9.30 hod.: házená SK UP – Otrokovice, starší žačky.

Sportovní hala FTK UP, 11.00 hod.: házená SK UP – Velké Meziříčí, dorostenky I. DL.

Sportovní hala FTK UP, 12.30 hod.: házená SK UP – Cosmetic Ostrava, ženy I. liga.

Sportovní hala FTK UP, volejbal SK UP – finále Poháru ČR žen, Frenštát – KP Brno (16.00 hod.), SK UP – Olymp Praha (18.30 hod.).

NEDĚLE 26. DUBNA

Sportovní hala FTK UP, 9.30 hod.: volejbal SK UP – finále Poháru ČR ženy o 3. místo. **Sportovní hala FTK UP, 11.30 hod.:** volejbal SK UP – finále Poháru ČR ženy o I. místo.

Sportovní hala FTK UP, 14.30 hod.: házená STM Ol. – Šumperk, starší dorostenci divize.

Sportovní hala FTK UP, 16.00 hod.: házená STM Ol. – Šumperk, muži II. liga.

Sportovní hala FTK UP, 17.30 hod.: házená STM Ol. – Brno, mladší dorostenci I. DL.